

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, October' 18-dikán, 1825.

Magyar Ország.

Posony. — Ahoz a' mit közelébbi Kurírunkban az Ország' szent Koronájának Buda felé lett útnakindittatásáról írtunk, pótlásul hozzá adhatjuk most a' Posonyi Német Ujságlevelekből e' következőket: —

Midőn e' drága kints az első postahelyhez, Kittséhez közelített, a' Kir. Magyar Nemes testörző sereg' Kapitánya, Cs. K. Fegyvertármester, Eszterházy Miklós Ő Herczagsége, Magyar Generális formaruhában, annak elejébe lovagolván, azt a' még oda távolatska lévő postaházig kísérte, melynek kapuja előtt a' N. Mosony Vármegyei Nemesség ló háton, 's az Eszterházy Ő Herczagsége házi testörző sergeből 50 emberek egy tisztjekkel, Török muzsikával várták, 's a' Magyar Ó-Vári Piárista Kolégyom' F. T. Direktora által, ki azt ott a' Papsággal együtt várta, szép Beszéddel fogadtatott, 's a' N. Mosony V. gyei Nemességtől által vétetvén, harsogó muzsikával 's ágyú durrogás mellett tovább kísértetett.

Az Ujságlevelekben ezeket olvassuk Budáról Okt. 13-dik napjáról: —,

„Tegnap délben vissza érkezett ide az Ország' Szent Koronája minden hozzá tartozó Klenodiumokkal együtt a' maga petsétes ládjában a' már most valóságos Koronaörzőnek Mélt.gos V é g h I s t v á n Úrnak Királyi Helytartó Tanátsi Tanátsosnak felvígyázása 's Cs. K. Kapitány P a v i a n o v i t s István Úrnak, mint a' Korona-

Örök' Kommandánsának 's néhány alája tartozó Örök kísérete alatt, ugyan azon Udvari szekérben, melyben innét múlt hónap' 7-dikén Posonyba felvitetett vala, 's ismét letétezt a' néki 1790-ben rendeltetett gondviseleti helyre a' Királyi Kastélyba. Viszszajövele alatt, most is Győr és Esztergom valának az ő éjjeli megállapodásának két helyyei. A' nép valamint az útban úgy megérkezésekor itt Budán is kimondhatatlan örvendezéssel 's minden harangok' zúgásával fogadta, mellyeknek hangja az örömkialtásokkal elegyedve a' levegőt hasogatta.

Azon érzékenyítő Beszédre, mellyet Nádorispány Ő Cs. Fő Hertzagsége, mint közelébbi Kurírunkban találtatott, a' Fő Rendek' Gyűléséhez intézett, Primás Ő Herczagsége hasonló érzékenyítő szavakkal felelt, mint itt következik:

Császári Királyi Kegyelmes Fő Hertzeg, Magyar Ország' Nádorispánya!

„A' minémű bővelkedő öröme és kiáradott vigságra gerjesztett bennünket ezen Ország Gyűlésének első híradása, szintolylan ézzéssel most is lelkesítve gyűlekeztünk ide öszve, hogy legditsóségesebb és legböltsebb Előülésed alatt, a' Hazának boldogságát köz tanátskozás által, nem annyira előmozdittanók, mint a' már megajánlottat, kiterjesztett ölekkal elfogadnók.“

„Szív nélkül valónak kellene lenni valóban az olyan Haza-Polgárnak, vagy éppen gondatlannak a' mi dolgaink felől, vagy felesleg való gondtól, és hijjában való félelemtől elragadtatottnak, a' ki Felséges Apostoli Királyunknak, a' Magyar Nemzet eránt való tsudálkozásra méltó szeretetét, már magában a' Királyi meghívó Levélben nem olvasná; ki az ő mindnyájunkat boldogítani kívánó igyekezetét által nem látná, a' ki, midőn a' mi ősi alkotmányunk állandóságán, és a' késő maradékokra való sérthetetlen által szállításán munkálódnánk, ezen kintsünket, a' melly több 800 Esztendők lefolytatól fogva, az Isten tsudálatos gondviseléséből, megtartatott, nem tudom mi okból, veszedelemtől fenyegettetni, vélné.“

„Vagynak igen is Ő Felsége, mind Magyar Ország, és ahoz tsatolt Tartományok eránt való Atyai kegyelmének, mind Ősi alkotmányunkhoz viseltető csalhatatlan hajlandóságának, és a' köz boldogság eránt való Igyekezetének több ízbeli bőszéges és világos bizonyosságai — de világosabb egy sints ezen mostani kegyelmesen kihirdetett Ország Gyűlésénél, mellyben mind a' Hazának boldogságát és mindnyájunknak hasznát törvényes ösvényen eszközölni kíványja, mind pedig ezen boldogságnak, mintegy legbátorságosabb kezessét, Felséges Házos-Társát Carolina Augustát, Magyar Országai Királynénak megkoronáztatván, Hazánknek édes Anyául engedi, a' ki minden Felséges Virtusoknak fényével, de kiváltképpen álmélködésre méltó nyájasságával, és Leereszkedésével, minden Magyaroknak szívet már régen meghódította; és azért Ő Tőle már nem pusztán reménylhetjük, de bizonyosnak tarthatjuk, hogy semmi alkalmatosságot el nem fog mulasztani, a' mellyben az eránta egész szível buzgó Nemzetnek Javát elősegítheti.“

„De van még más is, a' mi szívein-

ket felettébb vidámitja, és ezen Ország Gyűlése kívánt folyamotjáról, nekünk örövendetes Jövendőlést ígér. — Ez, Kegyelmes Fő Herczeg és Nádor Ispány, a' Te Felséges indulatod 's minden irigységet és dítséretet fellyül muló, már sok Ország Gyűléseiben esméretes Virtusod, melly a' gyakor megszövevényesebb dolgokban is könnyű kimenetelre talált, és leg szerentésebb kimenetelt eszközölt. Számtalanok azon Diszek, mellyekkel az Orzágnak ezen első Hivatalját, 30 esztendők oltáviselvén, ékesítetted, temérdekek a' Hazára hatalmozott Jótéteményeid, megszámlálhatatlanok bizonyosságai a' Te Benned nem hijjában helyheztetett, nem külömben a' Király és Ország között megerősített Bizodalomnak. Miért nem nyugodhatnánk meg tehát egészen a' te tsudálkozásra méltó böltsségedben, dolgainkat illető legbővebb esméretedben, mély ítéletedben, és a' köz boldogság' előmozdítása eránt lángoló buzgóságodban? Mit kezdhethénk a' te indittásod, vezérlésed és Elölülésed alatt, a' miből Hazánkra nyilvánóságos haszon nem hárámlana? Mi lehetne az, a' mit a' leg jobb Fejedelemtől, a' kinek Felséges Uralkodása törvényen és hiten épül, a' te közben járásod által meg nem nyerhetnénk.“

„Nem fogunk mi távozni Te Tőled kegyelmes Fő Herczeg, sem magunkban meg fogyatkozni, Hazánk, az az a' Király és Ország boldogságának előmozdítása' dolgában. Tudja ki ki közülünk mi légyen a' reá bízott hivatal szerint kötelessége, és mit vár az egész Haza mitőlünk: ugyan azért, mind ezen Nagy Méltóságú Fő Rendeknek nevében, a' kiknek az Egyházi 's Ország' fő hivatalai, vagy fényes születések szerint ezen helyen ülni, és a' Haza boldogsága eránt szóllani Jussok vagyon, és a' kiknek mind a' Fejedelem eránt való fedhetetlen hűségekről, mind a' Haza eránt való különös szeretetekről én meg-

győződve vagyok, ezeknek, mondám, mindnyájoknak nevében ígérem, hogy mi mind azokat, mellyek a' Felső Királyi székek méltóságára, Ősi Constitúciónk gyakorlattására és a' köz boldogság öregbítésére tartoznak, félre tévén minden különös haszon keresést, köz tanátszal és munkával, a' mennyire tőlünk kitelhetik, elősegélleni fogjuk."

„Magamról különösen csak azt mondom, hogy semmi szentebb előttem nem leszen, mint egész erőmből arra törekedni, hogy mind Ő Felsője várakozásának, mind a' Hazánk fiai Kívánságának megfelehessek."

Orosz Birodalom.

Császár és Császárné Ő Felsőgek elutaztak Don vize' torca mellé Taganrog nevű híres kereskedő városnak meg szemlélésére; maga a' Császár előre ment, hogy a' Császárné megérkezésekor fogadására helyben legyen. Császárné Ő F. ge Sept. 15-dikén indult útnak. Csak igen rövid utakat teszen naponként, úgy, hogy csak Oktober' 6-kán érkezhett-meg Taganrogba. Nagyon kevés kísérellel útozik, kik közt van, mint Fő Udvarimester Császári Gen. Adjutáns Volkonsky és Udv. Orvos Státustanátsos Stoffregen.

Sept. 12-dikén illy Császári Parantsolat tétetett Petersburgban közönségessé:—

„Tudtunkra esett, hogy sok Egyházi Szolgák a' mi Egyházunknak régi rendtartásaiktól, magokviseletjekre és ruházatjokra nézve sokakban eltávoztak légyen, 's hogy a' Semináristák a' magok papi hívatatásoknak, melly szerént idővel az Úr' Oltárainak szolgálatjára kell adni magokat, ruházatbéli alázatosságaik által nem felelnek meg; és hogy a' Papok' feleségeik 's leányaik a' Világiaknál nem kevesebbé czifra öltözetekben járnak, 's e'képpen egymásnak a' bujálkodási 's módváltozta-

tásbéli veszedelmekre' példát mutatnak 's káros buzdítására szolgálnak: mind ezekre nézve megparantsóljuk az Igazgató Synodusnak, hogy készítsen a' fenn-nevezett Papi Rendekre nézve az Isten' szavainak 's az Egyházi rendtartásoknak alapjaival megegyező ruházatra nézve bizonyos Rendeléseket a'-végre, hogy ezen Személyek a' magok ruházatjok által a' Világiaktól illendő módon megkülömböztetessenek, 's már ruházatjok által hivataljokkal járó méltóságos kötelességeikre emlékeztetessenek.

Mondják, hogy nem soká az alsóbb rendű világiakra 's nevezetesen a' közönséges kereskedőkre 's tselédekre nézve is új és együgyűbb öltözeti-rend fog behoztatni.

Spanyol Ország.

Itt két igen nevezetes Parantsolat hirdettetett-ki, mellyeknek jó következéseiket lehet reménleni. Az egyikben ezek mondatnak: — „Király Ő Felsője nagy szomorúsággal értette, hogy némelly templomokban a' Prédikállószekek arra a' visszaélésre fordíttatnak, hogy azokból a' magánosok között uralkodó gyűlölség 's költsönös torsalkodás prédikáltassék, terjesztessék: erre nézve Ő Felsője meghívja a' Püspököket, hogy ezen visszaéléseknek vegyék elejét, 's arra legyen gondjuk, hogy az Úr' templomában csak békességnek és megengesztelődésnek szavai hallattassanak. Ő Királyi Felsője, mint a' Catholika Religiónak született Oltalmazója ezen Felsőges tulajdonsága szerént mind azokat a' Papi-személyeket, kikre reájok bizonyosodik, hogy szent hivataljokat ezen visszaélésre fordították, legkeményebb és érezhetőbb megfenyítéssel fenyegeti."

A' másik Rendelés a' tartományoknak törvényszéki Előljárojikhoz intéztetett, kik-

nek a' parantsóltatik: hogy mind ezokat a' pereket, pöczessusokat, mellyek valaki ellen valamelly politikai büntételre nézve indittattak, 's most az ítélőszékek előtt állanak, egyszerre nyomják vagy halgatassák-el, 's azon személyeket, kik az e-féle bünökért ítélőszék' elibe állittatva vagy-nak, botsássák szabadon.

Spanyol Amérika.

Pando úr, a' Perui Finántziai Minister, az Országoló Tanáts' elejébe Ápril. 24-dikén fontos Nyilatkoztatást és Jovallásokat terjesztett, melyeknek Előszavai között következő igen nevezetes kifejezések talál-tatnak: — „

„Excellentziátok tudják azt (így szoll a' Minister), hogy a' közönséges Hitelt tsak a' tett ígéreteknél pontos és lelkiismeretes megtartása által lehet fenntartani. Ezen alapos állításnak meg nem tartása mindenkor legkeservesebb resultatumokat szokott szülni, mint hogy a' Gondviselésnek rendelkezései szerént a' Közönséges boldogság és a' Közönséges Virtus között mindenkor legszorosabb öszszetartatásnak kell fenn állani. Ezen alapos törvényt nem tsak a' Politika, hanem az Erköltsiségnek legfelsőbb tekintetei is megkívánják tartatni. Meg vagyok győzöttetve a'-felől, hogy a' mi Országolászékünk minden önn' haszonkeresésből származó fetsegések előtt füleit bedugván, késedelem nélkül elfogja fogadni azon eszközökről való jovallatokat, mellyeket az igasság ajánl, 's a' kéntelenség parantsol.“

Azután elé beszéli a' Minister, hogy mi légyen az ő plánuma a' Státus adósságai lefizetésének módjaira nézve, 's megmondja, hogy mik lehetnek azon segítő kútfejek, mellyekből ők mind ezeket lefizethetik. A' Státus' adósságait két féleknek mondja lenni, külsőknek és belsőknek: de az ellenségtől már megmenekedvén, an-

nyi módjok van lefizetésére, hogy még magának a' Státusnak is elég gazdagsága marad. Külső adósságait telyesen megfizetheti a' vámokból, a' maga eladandó bányáiból, Uradalmaiból, a' bélyegezés' (Stempel) jövedelmeiből, a' K ilenczed (Noveno) nevezet alatt esmeretes Dézmákból, a' Papi jövedelmek' kevesítéséből, puskapor fábrikákból, 's a' t- Jovalja a' Minister, hogy a' külső Hitelezőknek küldendő summákat Londonba kell legnagyobb pontossággal szállittatni. — Ezen jovallatok közönséges helybehagyással megerössítették.

Hajti Szigete.

Miben álljon ezen szigeten a' Státus' új időbéli gazdálkodása, finántziai 's földmívelési tekintetben, illy rajzolatokat adtak ki felölle némelly Párisi ujságlevelek: — A' kávé, melly onnét esztendőnként kivitetik, két esztendőknél előtte még tsak 300,000 mázsára telt volt; tavaly már 400,000 mázsára, 's az idén még többre telt; a' tzukornak nagyobb részit ott helyben főzik ki Taffiának (tzukor pálinkának). — A' Státus' jövedelmei, mellyek, nagyobbban a' kivitendő és behozódó szerzeményekért fizettető vámokból állanak a' Pátensekért fizetendő taksákkal 's az árendába adatott plántaföldekből bejövő summákkal egyetemben, többre teltek 1823-ban 35 millió Franknál, 's a' kiadást 2—3 milliókkal haladták feljül, és így semmi Deficitnek nem volt helye. Adósság ezen esztendő előtt se' feküdt a' Republikán; minden költségeit kész pénzelle tette. Esztendőnek előtte már 35 Frank pengő pénz feküdt a' kintstárjában: hanem tavalytól fogva, midőn a' Frantzia országgal való alkudozásokat félbe szakasztani kéntelenített, 's hadakozáshoz kellett magát készítenie, elköltött belölle a' hadi készületekre 10 milliót, és így van még 25 milliója kész pénzben; fegyveres

tárházai tele vagynak minden féle hadi készületekkel. Sergeit 45 ezer línéa katonaságra és 120,000 nemzeti Oltalmazókra (Landwehr) szaporította vala. Most már elbotsátotta fegyvereseinek kétharmad részét, 's ezen költséget is a' Frantzia országnak ígért summának kifizetésére fordítja az említett 25 millió kész pénz el együtt. Ugyan ezen célra fordítja a' Státusnak még meglévő feles plántaföldjeit, melyeket hogy annál bizonyosobban és sikeresebben eladhasson, részenként lejendő lefizetésére 10 esztendőket határozott a' vásárlóknak.

Az a' törvény ugyan, melly a' Republikai Országlószéknek valóságos böltsesség által diktáltatott vala, a' melynek ereje szerint az idegeneknek az ezen szigeten való lakás nem tilalmaztatott, tsak örökséget nem szabad volt nékiek venni, még ugyan el nem töröltetett, 's az eddig fennállott környülállások között el sem töröltethetett: de már most, midőn a' sziget' függetlenségét semmi féle külső veszedelem nem fenyegeti, gondólható képpen el fogtöröltetni, 's ezen környülállás is nem kevés pénzt fog oda folytatni a' plantaföldvásárosoktól. Gondolják, hogy a' Törvényhozó Gyűlésnek ezen törvény' eltörlése fog a' jövő öszszegyülekezésekor az ő legelső munkája lenni, mint hogy különben ennek további fennállása, nem tsak a' földművelést, hanem a' népesedést és pallérozódást is nem kevésbé hátráltatni fogná; a' szigetnek pedig mind ezekre nagy szüksége van. Az ő lakosainak száma még most nem számláltatik 8—9 száz ezernél többre. A' lakosok annyi féle eredetűek, a' mennyi félék egész Amérikában 's ennek szigetein találtatnak.

G ö r ö g O r s z á g.

Már más versben megmagyaráztuk, hogy a' Görögök között az ő Erópai 's Á-

mériкаи barátjaiknak oda küldetett Ágen-seik három féle részrehajlást formálván, végre a' következett belőlle, hogy az Anglus részrehajlás győzedelmeskedett, 's ez Angliának ajánlotta az elsőbbséget, az eránt, hogy Görög Országot a' maga oltalmának szélesen kiterjedő szárnyai alá fogadja-bé Nintsen a' vi ágon, hova tsak az Ujságolvasási felvilágosodás elterjedett, olly nemzet, melynek figyelmét a' Görögöknek ezen tselekedete magára nem vonta volna, 's még most is magához tsatólva nem tartaná. Mindenek kívánják tudni, hogy mitsoda határozást fog tenni illy felettébb kritikus környülállások között az Anglus Országlószék. Ezen határozásban nagyon ki fogja mutatni az Anglus külső dolgokra ügyelő Minister Canning úr a' maga meszszenező politikáját. Az ólta, hogy Görög Országra nézve ezen critikus környülállások a' világ' szemei előtt állanak, még eddig semmit egyebet észre nem lehetett venni az Anglus Ministerium' nyilatkozataibaiból, annál, hogy a' maga neutralitássát legpontosabban meg okarja tartatni, 's azon magános Anglusoknak tselekedeteikből, kik magokat a' Görögöknek dolgaikba az Országlószék tudta nélkül belé avatták, semmit tudni nem akar. Nyilván való módon hirdetik az Angliai legújabb Ujságlevelek az ő Ministeriumjoknak ezen maga alkalmaztatását. Ezt mutatják az Anglus Udvari Ujságnak Oktober' 5-dikén kiadatott Nyilatkozatásai, hol röviden (mint hogy az egész Hirdetés még nem érkezett meg hozzánk) ezek mondatnak: —,

„Mint hogy a' legújabb és egészen „bizonyos jelentésekből tudunkra lett, „hogy most némellyek azon iparkodnak, „hogy Nagy Britanniai Király ő Felségének némelly alattvalóit arra vegyék, „hogy az Anglus kikötő helyekben hadi „és prédáló hajókat készítsenek-fel a' vég- „re, hogy Görög zászlók alatt a' Török „Országlószék ellen ellenséges dolgokat

„kövessenek-el, tudniillik, hogy a' Török hajókat elfogdosván azokat ronttsák össze, az azokon találtató tulajdont tegyék magokévé, hogy a' Török tengeri partokat prédálják-ki 's több e'-félék. A' boldogult Király Országlásának 59-dik esztendejében kiadatott törvényes Aktának rendelkezései, hol a' Britannus alattvalóknak keménnyen tilalmaztatik az, hogy magokat idegen hadi szolgálatra beverbuáltatni engedjék, vagy hogy idegen szolgálatra a' Britannus kikötőhelyekben hadi hajókat készítsenek-fel, most újabban és legszorosabban megújittatnak.“ — Egerszersmind az is parantsoltatik minden Anglus alattvalóknak, hogy a' Török Országlószék eránt 's minden Hatalmasságok eránt, a' kik Nagy Britanniai Király ő Feliségével békességben élnek, a' neutralitási regulákat legpontosabban tarttsák-meg.

Melly kedvetlenségek szoktak a' neutralitás' meg nem tartásából a' magános alattvalókra következni, annak ilyen új példáját hozzák-fel az Anglus levelek ezen Török Görög hadakozásból: — „

Mint hogy a' Görög Ujságlevelek Millingen nevű Kézorvost azzal vádolták, hogy a' Görögöktől elpártolván a' Törökökhöz ment volna által, erre nézve az ő Angliában lévő barátjai Hume és Bowring urak, öt az Anglus ujságokban kiadott tudósításaik által ezen vádalól felmenteni iparkodtak. Hume úr a' Morning Chronikle, Bowring úr pedig a' Londoni Kurír' leveleiben adtak-ki mentsegére-e'-féle írásokat.

Ezen mentő írások egyebek között azt foglalják magokban, hogy Kézorvos Millingen ur a' Görögök között találtatván 's Ibrahim Basához Navarinnak megvetésekor fogságra esvén, öt ezen Basarra kényszerítette, hogy mint Kézorvos maradjon a' Török armádnál. Igaz, hogy Ibrahim Basa, Millingen urat elfogván elébb a' Navarini kikötőhelyben talál-

tató Jonston nevű Anglus hajós Kapitány úrhoz küldött 's nálla kérdést tette, hogy mit kíván: hogyan kellessék a' Törököknek az olly Anglus alattvalókkal banni, kik a' Görögök között szolgálván ott a' Törökökhöz fogságra esnek? — mely kérdésre Jonston Kapitány úr, a' kipe dig a' Görög tengeren vigyázaton lévő Anglus hajós snreghez tartozik, ugy felelt: „Hogy mivel ezen Anglus emberek a' Nagy Britanniai Királynak nyilvánóságos parantsolatja ellen a' Görögök' szolgálatjában találtatván ott fogattattak-el, természet szerént való dolog, hogy mint Görögökkel úgy kell vélek banni.“ —

Millingen úr azután maga személyesen is Kapitány Jonston úrhoz folyamodott, de valószképpen tsak valónogatást kapott ezen rövid nyilatkozatással: „Hogy igen sajnálja, hogy semmi szolgálatjára nem lehet.“

Az új Times levelek illy megjegyzéseket tesznek a' Millingen úr történetét tárgyazó tudósításokra: — „

„Ha Millingen Sándor, mint Bowring úr a' Kurírban kiadott tudósításában erőssíti, igazságtalanúl vádoltatott azzal, hogy a' Törökökhöz által pártolván, azon holmiket, mellyek a' Görögöknek voltak határoztatva, a' Törököknek adta által, így bizonnyal megkívánja az ő tselekedete, hogy mentessék, mert ez nem szép tselekedet volt: de nem ebben a' tselekedetben áll ezen ifjú Szerentsevadásznak bolondsága, hanem abban, hogy mostani bajára nézve az Anglus Országlószék' pártfogásához folyamodott, a' melly, mint tudva van, minden alattvalójinak szorosan megparantsolta, hogy ezen Törökök és Görögök között kiütött hadakozásban legpontosabb neutralitást tartsanak. Az Anglus alattvalóknak némelly részeik, hazájoknak 's a' nemzeti törvényeknek megvetésével vagy a' Görögökhöz vagy pedig a' Törökökhöz tsatolván magokat, azután

megtörténik, hogy némelylek közzülök azon részhez, a' melly ellen tsatáztak vala, fogságra esnek, 's szerentsétlen történetért panaszolkodva az Anglus Országlószékhez folyamodnak, hogy magát vesse közbe' érettek! —

„Millingen 's Bowring urak, 's a' több hozzájuk hasonlók is, nem gondolják-meg, hogy törvénytelen magokviselete által tulajdon hazájoknak 's a' Törökbirodalomban tsendes békességben élő 's kereskedést folytató Anglus hazájokfijaiknak életjüket 's vagyonaikat veszedelmeztetik. Az illy tselekedetek megérdemlik az igasságnak minden alapjai szerént a' törvényekkel megegyező büntetést: ezen bűnösök azonközben olly furtsa gondolkodású emberek, hogy közbenjárásért azon Országlószékhez folyamodnak, mellyet megbántottak.“

A' Londoni Times levelek illy kérdést intéztek az Angliai Görög-pártfogókhoz: — „Mi kérdezni bátorkodunk, hogy mi fog már most a' Görög Országlószék számára Angliában költsön vétetett, de annak még által nem adatott utóbbi summával történni? A' most ott fennálló Országlószék tagjainak, a' melly olly lábon áll, hogy még a' pénznek oda érkezése előtt elvesztheti 's másoknak által engedheti hatalmát, kezekbe adni, valósággal boldonság lenne. Ezen Országlószéknek tagjai szüntelen tartó egyenetlenkedésben vannak egymás között: hogyan ígérhetünk tehát ennek állandóságot? Az ő kezeikbe adni ezen pénzt, valósággal nem kisebb tréfa lenne, mint azt azon új pénzekkel együtt, mellyek mostanság a' Londoni új hid' talpköve alá tétettek, eltemettetni. Ezen kérdésre felelettel tartozunk, azoknak megnyugtattatások végett, a' kik ezen summákat költsönözték.

Nagy Britannia.

Angliának véghetetlen tengeri ereje, így adatott-elé Oktober 1-ső napján, az Országlószéknek erről hivatal szerént kiadatni szokott tudósításában: —

Három emeletű hajója (így neveztetnek a' legalább 90 ágyúsok) van 28.

Két emeletű (64—84 ágyus) hajója van 95.

Nagyobb Fregátjai számláltatnak 128-ra, a' kisebbek 44-re.

Ezen három rangú hajókon kívül számlál még 200 apróbb, külömbkülömbnevű és nemű hadi hajókat. Ilyenek: a' Kutter, Brigg, Korvette, Sloop 's a' többi. Van tehát mind özsze számlálva, 495 hadi hajója — de a' mellyek közzül 9 három emeleütek, 8 két emeletüek, 31 nagy és 6 kisebb Frégátok, 9 nagy és 33 kisebb rangú Korvették, még most vagynak az építő mívhelyeken.

A' Birmai Császár Udvari gála hintaja, mellyet az Anglus sergek' még ezen hadakozás' kezdetében prédába nyertek, nem régen Londonba megérkezvén, most Piccadillyben az úgy nevezett Egyiptomi szalában, mint ritkaság, a' nézésre ki van tételve, és a' nézőknek vallástétele szerént valósággal megérdemli a' ritkaságok között való fő helyet. Elmerik mondani a' kik látták, hogy a' Londonban valaha látatott drágaságok között az elsőbbek közé tartozik. Arany, ezüst, és drága kövek borítják egészen. Ezen utólsók közzül több ezer félek találatnak rajta minden nemüek, mint p.o: gyemánt, rubin, fejer és kék zafir, amethyst, gránát, topáz, kristály 's több e'-félek. A' festék és lakkirozás (mázolás) is nagyon drága rajta. Elmerik mondani, hogy olly munka van rajta, melly akár melly legritkább Európai mív mesternek munkája előtt elnyerné a' jutalmat. Magassága 25 lábnyomnyi. Ugy van készítve, hogy elefántok fogattassanak elébe.

Angliában nevezetes lófuttatást tartottak Doncasterben, melly ott minden esztendőben tartatni szokott, 's a' mellyet az Anglus ujságok mint valamelly politikai nevezetes történetet, hosszasan leírni szoktak. A' fogadási futtatások több napokig tartanak; a' nyertesnek kitett jutalom mindenkor nagy summa szokott lenni. Azon kívül véghetetlenek a' fogadás tételek. A' nézők' sokaságát bajos tsak képzelni is. Egész faluk, városok, Udvarok minden tselédestől, legnagyobb gálában kiállanak a' futtatás' helyére. A' pompa és gazdagság leírhatatlan. A' futtatás több napokig tartott. Sept. 19-dikén tartatott az első, 's 21-dikben tartatott az, melyben a' nagy jutalmat elnyerte Memnon nevü paripa. Ekkor 28 paripa futott, mindenikén egy-egy Jockey (loves legész) ült. A' feltett jutalom 2200 Sovereing arányokból állott. A' fogadástételek' nagyságát megítélhetni tsak ez egyből, hogy egy valaki 30,000 Sovereing-aranyat nyert. Memnont a' futás után Lord Barlington megvásárolta; 4000 Gvine aranyokat adott érte. Az össze gyülekezett sokaságról lehet ítélni abból, hogy azon állásokért, mellyek a' futtatás' helye körül ezen alkalmaságra készítették szoktak, egy személytől egy-egy Gvine-arany fizettetett.

B é c s.

A' Monachiumi Ujság illy szomorú szavakon kezdé Oktober' 14-kén költ leveleit:

„Maximilian Jó'sef Király nintsen többé az élők között!

„Király Ő Felsége, mint Bavariai Király, a' maga nagy böltsességgel ésszám-talan jó tettekkel gazdag Országlásának 24-dik esztendejébéli pályafutását a' múlt

(12-tőről 13-ra virradó) éjszaka, a' Nimphenburgi Királyi kastélyban, hirtelen való gutaütésben, mint minden jelek mutatják igen nyugodalmasan bevégezte. Ez az egész Királyi Felséges Házat 's az egész Országot legmélyebb szörnyűlködéssel eltöltő szomorú történet ma délelőtt ezen Királyi Fő városnak piatzain és utzáin egy Czímeres Hérold által a' közönségnek tudtára adatott.“

Bétsben ma Oktober 18-dikán felvétetett a' fennebb említett igen szomorú halotti történetre nézve az Udvari gyász, és 7 hetekig, 's az első öt hetek alatt a' mély gyász, azután a' hátra lévő két hetek alatt a' fél gyász ruha, fog hordoztatni.

Az ugyan ezen szomorú halálos történetre nézve Felséges Rendelés által parantsoltatott Vigiliák, hasonlóképpen ma estveli 5 órakor, a' lélekért való mise pedig holnap délelőtti 11 órakor a' Cs. K. Udvari-Burgtemplomban fognak tartatni.

E' folyó holnap 14-dikén egy igen érdemes Hazánkfiát vesztettük-el itten Mgos Báró Geringer Gábor Cs. Kir. Generális Urban, és a' Mária Theresia Katonai Rend' Vitézzében, kiis az írt napon Szélütésből származott hosszassabb nyavalyába meghalálozott. A' Boldogult, Nemzete díszére, és a' Kir. Thronus javára a' dicsőség' mezein jeles érdemeket, 's nagy Nevet szerzett Magának, és így Méltóságos Özvegyének, 's igen jóra menendő Uri Magzatinak, nem külömben számos Barátinak igen méltók azon Bánatjok, mellyel az elhunyt Nagy érdeműt kesergik.